

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

з навчальної дисципліни «Аудит»

обов'язкових компонент

освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.21 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу
Протокол від 22.09.21 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.09.21 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від 31.08.21 № 1

Розробники:

викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист Водолазська Н.В.
викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії,
викладач – методист Бондаренко Л.Ф.

Рецензенти:

1. Голова циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Цимбалістова О.А.
2. Професор кафедри бізнес адміністрування, маркетингу і туризму Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, д.е.н., професор Дружиніна В.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема №1. Сутність і предмет аудиту	8	2	-	2	-	4	К/р
Тема №2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	8	2	-	2	-	4	К/р
Тема №3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	14	4	-	4	-	6	К/р
Тема №4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	14	4	-	4	-	6	К/р
Тема №5. Планування аудиту	12	4	-	2	-	6	К/р
Тема №6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора	10	2	-	2	-	6	К/р
Тема №7. Аудит фінансової звітності	14	2	-	6	-	6	К/р
Тема №8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи	12	4	-	2	-	6	К/р
Тема №9. Підсумковий контроль	10	2	-	2	-	6	К/р
Тема №10. Реалізація матеріалів аудиту	10	2	-	2	-	6	К/р
Тема №11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види	12	4	-	2	-	6	К/р
Тема №12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти	10	4	-	2	-	4	К/р
Тема №13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту	8	2	-	2	-	4	К/р
Тема №14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту	8	2	-	2	-	4	К/р
Всього за семестр № 8:	150	40	-	36	-	74	екзамен

**1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема №1. Сутність і предмет аудиту	12	2	-	-	-	10	К/р
Тема №2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення	12	2	-	-	-	10	К/р
Тема №3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання	13	1	-	2	-	10	К/р
Тема №4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю	13	1	-	2	-	10	К/р
Тема №5. Планування аудиту	11	1	-	-	-	10	К/р
Тема №6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора	11	1	-	-	-	10	К/р
Тема №7. Аудит фінансової звітності	13	1	-	2	-	10	К/р
Тема №8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи	11	1	-	-	-	10	К/р
Тема №9. Підсумковий контроль	9	1	-	-	-	8	К/р
Тема №10. Реалізація матеріалів аудиту	9	1	-	-	-	8	К/р
Тема №11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види	9	1	-	-	-	8	К/р
Тема №12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти	9	1	-	-	-	8	К/р
Тема №13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту	9	1	-	-	-	8	К/р
Тема №14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту	9	1	-	-	-	8	К/р
Всього за семестр № 8:	150	16	-	6	-	128	екзамен

2. Методичні вказівки до практичних занять

Тема № 1. Сутність і предмет аудиту

Практичне заняття: Сутність і предмет аудиту

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо сутності та предмету аудиту

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Аудит в системі господарського контролю та його необхідність.
2. Поняття аудиту, мета, завдання, функції.
3. Виникнення аудиту в світі та його розвиток.
4. Предмет аудиту.
5. Об'єкти та суб'єкти аудиту.
6. Класифікація аудиту.
7. Відмінність аудиту від інших видів та форм контролю.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 2 (с. 20-21), 3 (с. 8-12), 8 (с. 10-20), 10 (с. 8-17), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Які причини появи аудиту?
2. Які обов'язки покладаються на аудиторів?
3. Яким видом діяльності є аудиторська діяльність?
4. Яка головна мета аудиту?
5. Хто є користувачами результатів аудиту?
6. Як поділяється аудит відповідно до вимог законодавства?
7. Що є постулатами аудиту?
8. Що входить до завдань аудиту?
9. Які принципові відмінності між аудитом і ревізією?
10. Що є об'єктом і предметом аудиту?
11. Які існують види аудиту?
12. Які види господарюючих суб'єктів підлягають обов'язковому аудиту?

Розв'язати задачі:

Ситуація 1.1. Аудиторська фірма «Пошук» створена три року тому. З тих пір вона розширилася, має мережу філій. Фірма надає аудиторські послуги, але, як правило, додатково організує консультації з питань оподаткування, причому ці консультації перевищують частку аудиторських послуг у загальній роботі.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Практичне заняття: Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо регулювання аудиторської діяльності та її інформаційного забезпечення

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Рівні нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності.
2. Управління аудиторською діяльністю в Україні.
3. Відповідальність аудиторських фірм (аудиторів).
4. Аудитор, його статус і сертифікація.
5. Основні принципи аудиту та професійна етика аудиторів.
6. Суть інформаційного забезпечення, його мета і завдання.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 1 (с. 162-170), 2 (с. 60-62), 2 (с. 77-80), 3 (с. 58-64), 8 (с. 111-126), 10 (с. 54-63), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Хто може бути аудитором в Україні?
2. Які основні нормативно-правові документи регулюють аудиторську діяльність в Україні?
3. Як формується Аудиторська палата України?
4. Які суб'єкти уповноважені в Україні проводити аудит?
5. Які вимоги висуваються до аудиторських фірм?
6. Які права мають аудитори і аудиторські фірми?
7. Дайте визначення аудиторських стандартів.
8. Які дії необхідно виконати для отримання сертифікату аудитора?
9. Що таке реєстр аудиторських фірм та аудиторів, які одноосібно надають аудиторські послуги, та які дані він містить?

Розв'язати задачі:

Ситуація 2.1. Щоб узяти в банку кредит, організація звернулася до свого аудитора з проханням виступити в якості поручителя.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 2.2. Підприємець подорожує курортами разом з аудитором. Поєднуючи приємне з корисним: шукає можливість дольової участі в різних підприємствах.

Аудитор повинен його консулювати з питань капіталовкладень, а також провести перевірку річної звітності акціонерного товариства, акціонером якого є підприємець.

Чи можливо, виходячи з принципів незалежності, дати однозначну оцінку діяльності аудитора як консультанта і аудитора, який проводить перевірку річної звітності?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 2.3. Аудитор обговорює із своїм колегою ще не оприлюднений баланс одного із замовників.

Чи порушує він при цьому зобов'язання збереження таємниці?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема №3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Практичне заняття: Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо методів аудиту фінансової звітності та критеріїв її оцінювання

Кількість годин - 4 (денна форма), 2 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Методи та методичні прийоми аудиту.
2. Процедури отримання аудиторських доказів.
3. Види аудиторських процедур за їх характером.
4. Види аудиторських процедур за їх типом.
5. Критерії оцінювання фінансової звітності підприємства.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 1 (с. 251-254), 2 (с. 96-99), 3 (с. 227-235), 8 (с. 301-316), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Що розуміють під методикою аудиту?
2. Які групи методів і методичних прийомів може застосовувати аудитор у ході аудиторської перевірки?
3. Які прийоми документального контролю та способи можуть застосовуватись аудитором?
4. У чому полягає особливість методики, що застосовується в ході аудиту фінансової звітності?
5. Чим зумовлена необхідність проведення аналізу при перевірці фінансової звітності?
6. За якими напрямками він здійснюється?

Розв'язати задачі:

Ситуація 3.1. Під час проведення аудиторської перевірки акціонерного товариства аудитори встановили, що річна інвентаризація перед складанням фінансової звітності за поточний рік не проводилася, а проведені протягом звітного року інвентаризації товарно-матеріальних цінностей та грошових коштів оформлені неякісно і з порушеннями чинних вимог.

Аудитори запропонували організувати інвентаризацію під час аудиторської перевірки, оскільки програмою аудиту така процедура була передбачена і погоджена із замовником.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Практичне заняття: Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо аудиторського ризику і оцінювання системи внутрішнього контролю

Кількість годин - 4 (денна форма), 2 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Суть аудиторського ризику та його складові.
2. Поняття помилок і обману та причини виникнення.
3. Суть внутрішнього аудиту та його завдання.
4. Вивчення системи внутрішнього контролю.
5. Відмінності внутрішнього аудиту від зовнішнього.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 3 (с. 129-133), 10 (с. 32-39), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Що таке аудиторський ризик та його складові?
  2. Які фактори характеризують середовище внутрішнього контролю на підприємстві?
  3. Яка різниця між звичайною помилкою та шахрайством?
  4. Які фактори характеризують суттєвість інформації?
  5. Як впливають істотність помилок та шахрайства на аудиторські звіти?
- Розв'язати задачі:

Ситуація 4.1. Акціонерне товариство "Кондитерська фабрика "Золотий ключик" розірвало договір зі своїми аудиторамі і запросило вашу фірму бути його аудитором.

Що ви зробите в цьому випадку?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 4.2. Розглядаючи залишки на бухгалтерському рахунку «Розрахунки з оплати праці» та відображення конкретних операцій на ньому, аудитор встановив деякі невідповідності та порушення законів і регуляторних вимог.

Для цього аудитором проведена комп'ютеризована перевірка платіжних відомостей по заробітній платі для ідентифікації повторюваних адрес, ідентифікаційних податкових кодів отримувачів, ідентифікаційних номерів працівників, банківських рахунків.

Яку саме мету переслідував аудитор виконуючи вказану процедуру:

- з'ясувати факт шахрайства, пов'язаний з викривленням показників фінансової звітності?
- з'ясувати факт шахрайства, пов'язаний з привласненням активів?
- з'ясувати факт шахрайства, пов'язаний з оцінкою відповідальності управлінського персоналу?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 4.3. Під час проведення аудиторської перевірки один із працівників клієнта, натякав аудиторіві про факти шахрайства на підприємстві; інший скаржився аудиторіві з тієї самої причини.

Чи може аудитор ці обставини сприймати як свідчення про можливість того, що фінансові звіти містять суттєві викривлення внаслідок шахрайства?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 5. Планування аудиту

Практичне заняття: Планування аудиту

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо планування аудиту

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Суть планування та його необхідність в аудиті.
2. Види планування в аудиті.
3. Порядок розробки планів аудиторської перевірки.

4. Попереднє планування аудиту.
5. Формування загальної стратегії аудиту.
6. План і програма аудиту.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 1 (с. 223-230), 2 (с. 150-159), 8 (с. 217-225), 10 (с. 125-136), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Наведіть характеристики стадій технології аудиту.
2. Наведіть критерії вибору аудиторської фірми.
3. Охарактеризуйте порядок вибору клієнта аудиторською фірмою.
4. Які договори на надання аудиторських послуг складаються за видами?
5. Яка роль планування в проведенні аудиту?
6. Розкрийте значення плану і програми аудиту в процесі планування.

Розв'язати задачі:

Ситуація 5.1. Страхова компанія запропонувала аудиторській фірмі стати її аудитором. Однак серед персоналу цієї фірми немає фахівців зі страхової діяльності.

Чи може фірма прийняти цю пропозицію?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Практичне заняття: Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо аудиторських доказів та робочих документів аудитора

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Поняття аудиторських доказів, їх класифікація.
2. Нормативно-правове забезпечення збирання аудиторських доказів.
3. Методика та джерела отримання аудиторських доказів.
4. Робочі документи аудитора, їх види.
5. Функції робочих документів та вимоги до їх оформлення.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 1 (с. 333-340), 2 (с. 175-178), 3 (с. 181-184), 8 (с. 279-296), 10 (с. 230-237), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Яка мета проведення аудиторських процедур?
2. Що таке аудиторські докази?
3. Як саме одержують аудиторські докази?
4. Яким критеріям повинні відповідати аудиторські докази?
5. Що є критеріями кількості аудиторських доказів?
6. Які фактори впливають на достатність і надійність аудиторських доказів?
7. За допомогою яких процедур аудитор одержує аудиторські докази?
8. Якими документами оформлюють процес аудиту?
9. За якими ознаками класифікують робочі документи аудитора?
10. Які вимоги до оформлення робочих документів аудитора?
11. Як необхідно зберігати робочі та підсумкові документи аудитора?
12. Яку відповідальність несе аудитор (аудиторська фірма) за конфіденційність та збереження аудиторських документів?
13. Який порядок формування аудиторського файлу?
14. Які заходи контролю вживаються аудиторами (аудиторськими фірмами) для забезпечення конфіденційності інформації накопиченій в аудиторських документах?
15. Які особливості формування аудиторського файлу в умовах застосування комп'ютерних інформаційних систем?
16. Які зміни в аудиторській документації можуть мати місце за виняткових обставин після дати аудиторського звіту?
17. Як саме відбувається ідентифікація особи, яка веде або перевіряє робочу документацію?

Розв'язати задачі:

Ситуація 6.1. Головний аудитор доручив асистенту скласти список документів, які необхідно запросити в клієнта для перевірки. Побойючись нарікань про некомпетентність, асистент аудитора склав чималенький перелік документів за принципом: чим більше, тим краще, незважаючи на їх доречність та достовірність.

Чи впливає кількість отриманих документів на достатність та відповідність аудиторських доказів?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 6.2. Під час проведення аудиту аудитор без попередження відвідав підрозділ клієнта, де проводилася інвентаризація, і спостерігав за її процесом. На наступний день він узяв участь у раптовому підрахунку грошових коштів у касі підприємства.

Чи можна вважати ці дії аудиторськими процедурами? Чи отримана інформація може бути використана як аудиторський доказ?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 6.3. У додаток до запиту про письмове підтвердження до основних постачальників клієнта щодо стану розрахунків аудитор усно звернувся з запитом про підтвердження.

Чи не порушив аудитор етичних вимог під час збору аудиторських доказів? Чи отримана інформація може бути використана як аудиторський доказ?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 6.4. Головний аудитор обговорює з іншими аудиторами, які проводять перевірку дочірніх підприємств клієнта, обсягів роботи, процедур аудиту, ознак шахрайства тощо.

Чи доречні такі дії? Які наслідки вони можуть мати?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 6.5. Аудитор здійснив пошук додаткових аудиторських доказів поза межами суб'єкта господарювання, що проходить аудиторську перевірку. Крім того, використав комп'ютерні методи перевірки, в тому числі тестування генерованих комп'ютером усіх записів та операцій.

Яка мета таких аудиторських процедур? Чи є вони відповідними та доречними?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 7. Аудит фінансової звітності

Практичне заняття: Аудит фінансової звітності

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо аудиту фінансової звітності

Кількість годин – 6 (денна форма), 2 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Користувачі фінансової звітності та графік виконання аудиторських перевірок.
2. Лист-замовлення на здійснення аудиту і договір на його проведення.
3. Мета, загальні принципи і джерела інформації аудиту фінансової звітності.
4. Види фінансової звітності, що підтверджуються аудитором.
5. Відповідальність аудитора за фінансову звітність.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 2 (с. 191-200), 3 (с. 251-254), 8 (с. 296-301), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Яка мета аудиту фінансової звітності?
2. Який порядок подання та оприлюднення фінансової звітності?
3. Яка послідовність аудиту показників фінансової звітності?
4. Яким якісним характеристикам повинна відповідати фінансова звітність та підтвердження яких з них належить до компетенції аудитора?
5. За якими аспектами аудитор оцінює залишки на початок періоду?
6. Які основні вимоги до методики дослідження фінансової звітності?
7. Що є рівнями впевненості аудиту і супутніх послуг?
8. Які причини виникнення помилок у фінансових звітах?
9. Назвіть основні елементи програм аудиту за окремими напрямками перевірки фінансової звітності.
10. Які методи економічного і фінансового аналізу застосовуються в аудиті?
11. Що є інформаційною базою аудиту облікової політики підприємства?
12. Яку інформацію може одержати аудитор, аналізуючи облікову політику підприємства?

13. Які формулювання використовує аудитор для висловлення думки щодо фінансової звітності клієнта?
14. У чому полягає особливість методики різних компонентів та форм звітності, що застосовуються в ході аудиту?
15. Чим зумовлена необхідність проведення інвентаризації в ході аудиту та присутність при її проведенні аудитора?
16. За якими параметрами здійснюється економічний і фінансовий аналіз при перевірці фінансової звітності?

Розв'язати задачі:

Ситуація 7.1. Проводячи аналіз окремих рахунків бухгалтерського балансу, аудитор з'ясував, що торговельне підприємство здійснює нарахування резерву на повернення покупцями проданих товарів. Сума створеного резерву на початок і кінець звітного періоду залишається незмінною. Аудитор зробив запит про надання йому для перевірки фінансових звітів минулих років, перевірені попереднім аудитором, на що отримав відмову керівника підприємства.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 7.2. Отримавши від суб'єкта господарювання підтвердження деяких важливих умов угод та господарських договорів щодо поставок товарів, аудитор з'ясував, що в них відсутні або недостатньо аргументовано висвітлені питання: приймання товарів, умов поставок та оплати, право повернення товару, гарантована кількість поставки товару, положення щодо відмови або відшкодування збитків.

Чи впливають на достовірність обліку самі ці умови і угоди? Чи можуть вони призвести до викривлення показників фінансової звітності?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 7.3. На підприємстві протягом звітного року застосовувалися незвичні умови та положення операцій продажу та поставок. Для отримання аудиторських доказів щодо їх впливу на фінансову інформацію, аудитор провів опитування персоналу, який займається збутом та маркетингом, юриста господарюючого суб'єкта.

Чи достатньо цих аудиторських процедур? Якщо ні, то які процедури будуть доречними в цьому випадку?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

Ситуація 7.4. Щоб мінімізувати ризик маніпуляції з запасами та відображення їхніх залишків у фінансовій звітності, аудитор організовує проведення їх інвентаризації.

У який період найдоречніше проводити інвентаризацію:

- у період між річною інвентаризацією, проведеною клієнтом, та кінцем звітного періоду?
- на початку наступного звітного періоду?

• до початку річної інвентаризації, яку проводить суб'єкт господарювання?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Практичне заняття: Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо аудиторського звіту та інших підсумкових документів

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Поняття аудиторського звіту, його структура.
2. Склад і структура аудиторського звіту.
3. Види аудиторських звітів.
4. Звіт аудитора керівництву господарюючого суб'єкта.
5. Аудиторський звіт при виконанні завдань з аудиту спеціального призначення.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 2 (с. 401-403), 3 (с. 259-261), 8 (с. 325-334), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Які підсумкові документи складаються за результатами аудиту?
2. Охарактеризуйте структуру аудиторського звіту.
3. Які види звітів складаються та які відмінності між ними?
4. За яких обставин аудитор може відмовитися від видачі аудиторського звіту?

Розв'язати задачі:

Ситуація 9.1. У ході перевірки мало місце суттєве обмеження її обсягу, в результаті чого аудитор не отримав необхідних доказів. Крім того, проти підприємства порушено судову справу з приводу невиконання договірних зобов'язань перед постачальником. Розмір компенсації збитків за позовом може суттєво вплинути на фінансовий стан клієнта.

Завдання: Оцініть наведені ситуації. Визначте, який вид аудиторського звіту можна скласти за їхніми наслідками. Визначте вплив обставин, виявлених аудитором у ході перевірки, на зміст аудиторського звіту.

Ситуація 9.2. У ході аудиту виявлено розбіжності між окремими положеннями облікової політики підприємства «Мрія» та загальноприйнятими принципами обліку в Україні. Внутрішньою зустрічною перевіркою встановлено розбіжності між показниками журналів-ордерів та Головної книги.

Завдання: Оцініть наведені ситуації. Визначте, який вид аудиторського звіту можна скласти за їхніми наслідками. Визначте вплив обставин, виявлених аудитором у ході перевірки, на зміст аудиторського звіту.

Ситуація 9.3. На підставі договору проведено аудит на фірмі «Онiкс» за минулий рік. Метою аудиту є визначення достовірності ведення обліку товарних запасів і основних засобів. Програма аудиту містить такі пункти:

- 1) перевірка обліку руху товарів на складах;
- 2) перевірка повноти оприбуткування основних засобів;
- 3) перевірка обґрунтованості списання товарних втрат;
- 4) перевірка відображення ліквідації основних засобів;
- 5) перевірка правильності розрахунку амортизаційних відрахувань основних засобів;
- 6) перевірка обліку ремонтів.

Завдання: Оцініть наведені ситуації. Визначте, який вид аудиторського звіту можна скласти за їхніми наслідками. Визначте вплив обставин, виявлених аудитором у ході перевірки, на зміст аудиторського звіту.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 9. Підсумковий контроль

Практичне заняття: Підсумковий контроль

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо підсумкового контролю в аудиті

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Сутність підсумкового контролю.
2. Види та форми підсумкового контролю.
3. Реалізація функцій підсумкового контролю.

4. Документальне оформлення підсумкового контролю.
5. Розгляд результатів підсумкового контролю.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 1 (с. 340-354), 8 (с. 334-356), 10 (с. 220-230), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Якими стандартами регулюються питання контролю якості аудиторських послуг?
2. Які існують рівні здійснення контролю якості?
3. Які заходи контролю якості реалізуються АПУ?
4. Що є елементами системи контролю якості, притаманними внутрішньофірмовому контролю?
5. Що є середовищем контролю якості?
6. Яку відповідальність несе керівництво за систему контролю якості фірми?
7. Обґрунтуйте необхідність підсумкового контролю в аудиті.
8. Які передумови і процедури підсумкового контролю?
9. Розкрийте зміст поняття «подальші події» та поясніть їхній вплив на вид аудиторського звіту.
10. Які події потребують коригування?
11. Які події потребують розкриття?

Розв'язати задачі:

Ситуація 11.1. Після завершення аудиту ПАТ «Легмаш» і передачі керівництву товариства аудиторського звіту аудитор довідався про події, які мали місце на дату складання аудиторського звіту, а саме: продаж 70% основних засобів, що були відображені в складі необоротних активів клієнта.

Аудитор повідомив вищому управлінському персоналу акціонерного товариства про те, що він дасть новий звіт. Чи правомірні дії аудитора?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 10. Реалізація матеріалів аудиту

Практичне заняття: Реалізація матеріалів аудиту

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо реалізації матеріалів аудиту

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Порядок приймання, розгляду і затвердження матеріалів аудиту.
  2. Значення матеріалів аудиту в прийнятті управлінських рішень.
  3. Методи усунення суттєвих перекручень показників фінансової звітності.
- Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 3 (с. 181-186), 10 (с. 533-541), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).
2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Які види відповідальності і перед ким несе аудитор?
2. Як розподіляється відповідальність між аудитором, замовником та третіми особами?
3. Як діє аудитор у разі виявлення суттєвої інформації, що може мати вплив на фінансову звітність клієнта? Чи несе він за це відповідальність?
4. Які нормативні документи та законодавчі акти України визначають міру відповідальності аудитора?
5. Які форми повідомлення інформації замовнику аудиту доречні?

Розв'язати задачі:

Ситуація 12.1. Аудиторська фірма «Кременчук – Аудит» 25.03.20__р. видала безумовно-позитивний звіт товариству «Сервісцентр» за підсумками минулого року. Аудитори отримали достатні та відповідні докази щодо фінансової інформації, але була суттєва невизначеність щодо безперервності діяльності товариства, про яку аудитори не склали пояснюючого параграфа до аудиторського звіту. На підставі цього звіту товариство отримало кредит на придбання устаткування в сумі 2 000 000 грн. У вересні поточного року проти товариства «Сервісцентр» порушено справу про банкрутство. Аудит

достовірності ліквідаційного балансу, проведений іншим аудитором, виявив ознаки кризового фінансового стану клієнта на момент отримання ним кредиту.

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте міру та вид відповідальності аудитора.

ІІІ. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 11. Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Практичне заняття: Аудиторські послуги, їх об'єкти і види

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо аудиторських послуг, їх об'єктів і видів

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Суть та призначення аудиторських послуг.
2. Види та класифікація аудиторських послуг.
3. Процес консультування та його характеристика.
4. Договір на консультаційні послуги.
5. Схема процесу консультування.
6. Вартість аудиторських послуг.
7. Контроль якості аудиторських послуг.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 3 (с. 66-70), 8 (с. 126-147), 8 (с. 368-377), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).
2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Що таке послуги аудиторських фірм?
2. Як класифікуються послуги аудиторських фірм?
3. Як надаються консультаційні послуги аудиторських фірм?

4. Яких принципів дотримуються аудитори при наданні аудиторських послуг?
5. Які загальні професійні вимоги застосовуються до супутніх послуг?
6. Які заходи контролю якості застосовуються до супутніх послуг?
7. Що є «іншими аудиторськими послугами»?
8. Назвіть основні види консультування.

Розв'язати задачі:

Ситуація 13.1. Аудиторська фірма «Професіонал» передала клієнту результати виконаної роботи (аудиторський звіт та інші підсумкові документи, складені відповідно до умов договору) із запізненням на три робочі дні. Крім того, через тиждень результати проведеного аналізу показників фінансової звітності були відкликані аудиторською фірмою, мотивуючи тим, що його проводив асистент аудитора, який не має достатнього досвіду і він припустився помилки.

Директор аудиторської фірми особисто вибачився перед клієнтом. Незважаючи на це, керівництво підприємства звернулося зі скаргою в Аудиторську палату України на аудиторську фірму «Професіонал».

Хто несе відповідальність за якість і термін виконання аудиторських послуг згідно з чинним законодавством?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте, хто несе відповідальність за якість і терміни виконання аудиторських послуг.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти

Практичне заняття: Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо внутрішнього аудиту: його сутності, об'єктів і суб'єктів

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: аудиторія коледжу.

Навчальні питання:

1. Суть внутрішнього аудиту і його організація.
2. Об'єкти і суб'єкти внутрішнього аудиту.
3. Вивчення та оцінка стану внутрішньогосподарського контролю в ході аудиту.
4. Методика вивчення стану внутрішнього аудиту.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 3 (с. 118-123), 8 (с. 451-501), 10 (с. 178-188), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;

- перевірка присутніх;
  - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).
2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Яку роль відіграє контроль в управлінні підприємством?
2. Назвіть види внутрішнього контролю.
3. Що є об'єктами внутрішнього аудиту?
4. Які функції виконує внутрішній аудит на підприємстві?
5. Які переваги внутрішнього контролю над зовнішнім?
6. Які основні елементи передбачає структура внутрішнього аудиту на підприємстві?
7. Ким забезпечується планування роботи внутрішнього аудитора?
8. Що є складовими програми проведення аудиторської перевірки?
9. Яка відповідальність покладається на керівника служби внутрішнього аудиту?

Розв'язати задачі:

Ситуація 12.1. В публічному акціонерному товаристві (ПАТ), яке має складну організаційну структуру (п'ять дочірніх підприємств, закордонне представництво), застосовується комбінована організаційна структура служби внутрішнього аудиту, а саме - окремим службам управління передана частина прав і функціональних обов'язків внутрішніх аудиторів.

Чи доцільне застосування такого типу організації і забезпечення внутрішнього контролю в ПАТ?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте доцільність застосування певного типу організаційної структури служби внутрішнього аудиту для даного підприємства. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту

Практичне заняття: Методичні прийоми внутрішнього аудиту

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо методичних прийомів внутрішнього аудиту

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Методи здійснення внутрішнього аудиту.
  2. Класифікація методів внутрішнього аудиту.
  3. Методи проведення та методи організації внутрішнього аудиту.
  4. Принципи внутрішнього аудиту.
- Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 3 (с. 112-118), 8 (с. 203-217), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
  - перевірка присутніх;
  - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).
2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Які способи і методичні прийоми застосовують внутрішні аудитори?
2. Які методичні прийоми внутрішнього операційного аудиту?
3. Які методичні прийоми внутрішнього аудиту на відповідність (погодженого аудиту)?
4. Якими документами оформляють результати перевірок внутрішніх аудиторів?
5. Які прийоми аудиту застосовують до окремих господарських процесів?
6. Як організовують роботу внутрішнього аудитора за окремими напрямками перевірок?
7. Назвіть основні етапи організації внутрішнього аудиту.
8. Що є інформаційним забезпеченням внутрішнього аудиту?
9. Назвіть основні етапи і послідовність аудиту стратегії функціонування підприємства у зовнішньому середовищі.

Розв'язати задачі:

Ситуація 13.1. На виробничому підприємстві внутрішніми аудиторами необхідно здійснити погоджені процедури (аудит на відповідність) щодо контролю формування собівартості готової продукції та послуг.

Які аудиторські процедури та методичні прийоми необхідно включити до плану аудиторської перевірки?

Завдання: Опрацюйте методичні рекомендації щодо здійснення аудиторських процедур та включення їх до плану проведення внутрішнього аудиту.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;

- оголошення домашнього завдання.

Тема № 14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту

Практичне заняття: Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту

Навчальна мета заняття: оволодіння базовими практичними навичками щодо реалізації матеріалів внутрішнього аудиту

Кількість годин - 2 (денна форма), 0 (заочна форма).

Місце проведення: навчальний кабінет коледжу.

Навчальні питання:

1. Результат внутрішнього аудиту.
2. Матеріали внутрішнього аудиту.
3. Форми та види матеріалів внутрішнього аудиту.
4. Результати проведення внутрішнього аудиту окремих систем управління на підприємстві.

Література, методичне та матеріально-технічне забезпечення занять: 5, 9, 3 (с. 112-125), 8 (с. 401-439), 22, 23, 24, 25, 26

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).
2. Формування теоретичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання завдань).

Питання для фронтального опитування:

1. Яка інформація накопичується в робочій документації внутрішнього аудитора?
2. Де зберігається архів робочої документації і хто до нього має доступ?
3. Чи мають доступ зовнішні аудитори до робочої документації внутрішніх аудиторів?
4. Яку інформацію має містити аудиторський звіт внутрішнього аудитора?
5. Як саме організовується подальший контроль, який проводиться внутрішніми аудиторами за результатами перевірок?

Розв'язати задачі:

Ситуація 16.1. На виробничому підприємстві, основним напрямом діяльності якого є виготовлення залізобетонних конструкцій, звільнився головний бухгалтер. Протягом місяця посада залишалася вакантною.

Здійснивши перестановку на ключових посадах, на його місце було призначено начальника фінансового відділу одного із структурних підрозділів,

який займається зовнішньоекономічною діяльністю – продажем власної виробничої продукції.

Чи є ці події об'єктом оцінювання заходів контролю суб'єкта господарювання? Хто повинен і як саме насамперед, на це відреагувати?

Завдання: Проаналізуйте ситуацію. Визначте невідповідності нормативним актам. Сформулюйте суть невідповідностей.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

3. Рекомендована література:

Основна література:

1. Верига Ю.А, Плаксієнко В.Я., Кулик В.А., Карпенко Є.А. Облік, оподаткування та аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2019. — 509 с.
2. Виноградова М.О., Жидєєва Л. І. Аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦНЛ, 2014. — 654с.
3. Дерев'янка С.І. Аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦНЛ, 2016. — 380с.
4. Лень В.С. Облік і аудит: вступ до фаху. — Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2015. — 272с.
5. Міжнародні стандарти аудиту (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.apu.net.ua/msa>
6. Огійчук М.Ф. Аудит. Навчальний посібник. - К.: Алерта, 2016. — 752с.
7. Огійчук М.Ф. Методика і організація аудиту. Навчальний посібник. — К.: Алерта, 2016. — 304с.
8. Пилипенко І.І., Каменська Т.О., Корінько М.Д., Проскуріна Н.М., Редько О.Ю. Сучасний аудит. Підручник. — К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. — 643 с.
9. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017р. № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
10. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Навчальний посібник. — К.: ЦНЛ, 2018. — 416с.

Допоміжна література:

11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. №291 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
12. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013р. №433 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. № 73 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
14. Никонович М.О. Аудит. Підручник. — К.: Київ, 2014. — 748с.
15. Петрик О.А. Аудит. Підручник. — К.: КНЕУ, 2015. — 504с.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
17. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від від 02.09.2014р. № 879 (зі змінами та

доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999р. №137 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

20. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993р. №2939-XII(зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

21. Стельмах В. С. Контроль: інспектування, аудит, банківський нагляд: монографія / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. – С: Університетська книга, 2015. – 432 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

22. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

23. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.

24. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vobu.ua>

25. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dtkt.com.ua>

26. Офіційний сайт журналу «Податки і бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua>